

tvangslicensbestemmelse i fotografilovens § 9, således at ophavsmænd til fotografier omfattes af den almindelige aftalelicensbestemmelse for radio og fjernsyn i ophavsretsloven. Et mindretal har taget afstand fra dette forslag og peger bl.a. på risikoen for, at radiofonier i en situation uden en aftale er udelukket fra at bruge fotografier i tv.

Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere har under høringen støttet forslaget om, at filmværker undtages fra aftalelicensen. Forslaget om at visning af fotografier i tv bliver omfattet af ophavsretslovens generelle aftalelicensordning for radiofonier har fået støtte fra Danske Billedautorer og Samrådet for Ophavsret. Danmarks Radio finder, at der fortsat bør gælde en tvangslicens for radiofoniers erhvervelse af udsendelsesrettigheder til fotografier. Det anføres bl.a., at der må næres en frygt for, at en aftalelicensordning for fotografier ikke vil kunne bringes til at fungere, idet det vil være umuligt at finde en organisation, som kan siges at repræsentere en væsentlig del af rettighedshaverne på området.

Kulturministeriet kan tilslutte sig Ophavsretsudvalgets forslag om, at aftalelicensen for radiofoniers erhvervelse af udsendelsesrettigheder i almindelighed underlægges samme betingelser som lovens andre aftalelicensbestemmelser. Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen, således at der henvises til fællesreglen om aftalelicens i lovforslagets § 50.

Forslaget har under de nordiske drøftelser fået tilslutning fra de andre nordiske lande.

Ministeriet kan tillige tiltræde udvalgsflertallets forslag om at undtage filmværker fra aftalelicensbestemmelsen. En undtagelse for filmværker er i øvrigt også nødvendig som følge af art. 3, stk. 3, i satellit- og kabeldirektivet. Filmværker er allerede i dag undtaget fra aftalelicensbestemmelsen i Finland, Island og Sverige. Det forventes, at en tilsvarende ordning vil blive gennemført i Norge.

Ministeriet kan endelig tilslutte sig forslaget fra Ophavsretsudvalgets flertal om, at fotografier skal være omfattet af aftalelicensen, ikke af en tvangslicens. Dette må efter ministeriets opfattelse anses for rimeligt under hensyn til udviklingen på organisationsområdet samt i øvrigt en naturlig konsekvens af den foreslåede generelle inkorporering af fotografi-beskyttelsen i ophavsretsloven. Via henvisningen i lovforslagets § 70, stk. 3, vil også fotografiske billeder blive omfattet af denne ændring.

Ministeriet finder derimod ikke, at udtrykket »sceneværker«, som foreslået af Ophavsretsudvalget bør erstattes med »dramatiske værker«. For så vidt angår radiospil må det antages, at denne værkstype

allerede efter gældende ret er omfattet af udtrykket »sceneværker«.

Hvad angår udtrykket »i radio eller fjernsyn udsende« svarer dette til udtrykket »udsendes i radio eller fjernsyn«, i lovforslagets § 2, stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det bemærkes, at aftalelicensen i lovforslagets § 30, stk. 1, kun finder anvendelse i det omfang ikke andre bestemmelser i kap. 2 giver mulighed for en fri adgang til brug af værker i radio og tv. Det gælder fx lovforslagets § 25 om reportage af dagsbegivenheder.

Til stk. 2

Forslaget til stk. 2, hvorefter ophavsmanden over for radio- eller fjernsynsforetagendet kan nedlægge forbud mod værkets udsendelse i henhold til stk. 1, svarer til den gældende lovs § 22, stk. 1, 2. pkt. Forslaget opfylder endvidere de krav, som stilles i art. 3, stk. 2, i satellit- og kabeldirektivet.

Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1197/1990 foreslået at supplere den gældende bestemmelse med en såkaldt karensperiode på 6 måneder. Forslaget går ud på, at et forbud ikke skal være bindende for radio- eller fjernsynsforetagendet, før end 6 måneder er gået, efter at forbudet kom frem. Udvalget begrundet forslaget med, at en enkelt rettighedshaver efter gældende ret kan bremse en stor og kostbar produktion ved umiddelbart inden den planlagte udsendelse at nedlægge et forbud med øjeblikkelig virkning. Den foreslåede tidsfrist giver radiofonien tid til evt. at erstatte det pågældende værk med et andet.

Samrådet for Ophavsret og KODA har taget afstand fra udvalgets forslag. Forslaget har heller ikke vundet tilslutning under de nordiske drøftelser i forbindelse med lovrevisionen.

Kulturministeriet kan ikke tiltræde udvalgsforslaget om en karensperiode. Der ses ikke at være påvist problemer i praksis med den nuværende retstilstand, hvorefter et forbud har øjeblikkelig virkning. Det synes endvidere nok sjældent at forekomme, at ophavsmænd ønsker at nedlægge forbud mod udsendelse i radio eller fjernsyn af deres værker.

Det er efter forslaget til stk. 2 en forudsætning for et forbuds bindende virkning, at dette nedlægges personligt og individuelt over for radiofonien af ophavsmanden med angivelse af værkets titel mv. At forbudet skal nedlægges personligt og individuelt indebærer, at forbud ikke med retsvirkning kan nedlægges af forlag, organisationer el.lign., medmindre disse af ophavsmændene er blevet bemyndiget her til. Om dette er tilfældet, afhænger af lovgivningens almindelige regler om fuldmagt. Generelle tilkende-